

VAI TEV TAS NELIEKAS DĪVAINI, RODŽER?

*Filozofiska drāma ar aizdomīgu pieskaņu
divos cēlienos*

DARBOJAS: Rodžers
Joasafs
Selīna
Daniēla
Karmija

1. CĒLIENS

1. skats

*Nakts. Istaba Rodžera mājā. Ienāk Rodžers. Sameklē nelielu kārbiņu. Apsēžas.
Izņem no kārbiņas matadatas. Aplūko tās.*

2. skats

*Ienāk **Karmija**. Rodžers sastingst. Karmija meklē tur, no kurienes Rodžers izņēmis kārbiņu.
Rodžers stingu skatienu seko Karmijas rīcībai. Neatradusi meklēto, Karmija pārlaiž skatienu
telpai, pamana kārbiņu, paņem, ieskatās tajā, tad ļauj skatienam slīdēt tālāk, pamana matu
sprādzes, savāc tās, pārskaita, ieliek kārbiņā un aiziet.*

3. skats

Rodžers kliedz.

4. skats

Ieskrien Joasafs.

Joasafs. Jā, kungs?

Rodžers. Ko?

Joasafs. Ko vēlaties, kungs?

Rodžers. Joasaf...

Joasafs. Klausos, kungs!

Rodžers. Kas noticis?

Joasafs. Kas tad, kungs?

Rodžers. Nekas.

Joasafs. Jūs mani saucāt?

Rodžers. Nē, Joasaf. Tu būsi pārklaušījies. Es nevienu nesaucu.

Joasafs. Piedodiet, kungs.

Rodžers. Viss kārtībā, Joasaf. Tu vari iet gulēt. Ar labu nakti.

Joasafs. Ar labu nakti, kungs. *(Prom.)*

5. skats

Rodžers brīdi viens.

6. skats

Ienāk Selīna.

Selīna. Kas noticis, Rodžer?

Rodžers. Nekas.

Selīna. Vai tu vienmēr kliez tad, kad nekas nenotiek?

Rodžers. Nē, ne vienmēr.

Selīna. Vai es varu tev kaut kā palīdzēt?

Rodžers. Baidos, ka nē.

Selīna. Tādā gadījumā – ar labu nakti.

Rodžers. Ar labu nakti. *(Kad Selīna dodas prom.)* Selīna! *(Kad Selīna apstājas.)* Es pats nesaprotu, kas ar mani notika.

Selīna. Es saprotu. *(Prom.)*

7. skats

Rodžers pēc brīža paskandina zvaniņu.

8. skats

Ienāk Joasafs.

Joasafs. Jā, kungs?

Rodžers. Piedod, ka es tevi uzrāvu no miega.

Joasafs. Es vēl nebiju aizmidzis, kungs.

Rodžers. Joasaf... vai tevi kādreiz ir apciemojuši mirušie?...

Joasafs. Nē, kungs.

Rodžers. Ak tā... Un kā tu domā – vai tas vispār ir iespējams?

Joasafs. Kas tad?

Rodžers. Vai var būt, ka pie tevis atnāk ciemos kāds cilvēks, par kuru skaidri zināms, ka viņš jau ir miris?

Joasafs. Pie manis?

Rodžers. Pie tevis... vai pie manis... vai vienalga pie kā...

Joasafs. To es nezinu, kungs.

Rodžers. Un ko tu teiktu, ja uzzinātu, ka ar kādu tas ir noticis?

Joasafs. Es pabrīnītos.

Rodžers. Un tikai?

Joasafs. Ko tad vēl?

Rodžers. Labi. Un ko tu teiktu, ja šis mirušais ierastos pie tevis?

Joasafs. Kurš mirušais?

Rodžers. Vienalga kurš.

Joasafs. Man, kungs, nebūtu vienalga, kurš no viņiem pie manis atnāk. Pret katru mirušo man ir citāda attieksme. Daži man ir tuvi, citus es ne visai vēlētos sastapt, bet lielākā daļa no viņiem man ir vienaldzīgi. Tāpēc, ka sveši.

Rodžers. Es saprotu. Tu vari iet.

Joasafs. Ar labu nakti, kungs.

Rodžers. Ar labu nakti, Joasaf.

Joasafs prom.

9. skats

Rodžers. Un tomēr tas ir dīvaini... Es saprotu, ka viss ir iespējams... pat tas, kas nav iespējams... Un tomēr ir lietas, kas spēj mani pārsteigt un mulšināt... Var jau būt, ka es esmu pārāk liels skeptiķis un reālists... Viss mistiskais man svešs... Bet kā lai attiecas pret šādiem notikumiem, kas ir pretrunā ar veselo saprātu un manu līdzšinējo pieredzi?

10. skats

Ienāk Selīna.

Selīna. Tu arvien vēl neguli?

Rodžers. Nē. Es vēl arvien nespēju iemigt.

Selīna. Bet tu taču aizgāji gulēt. Un kad es ieskatījos tavā guļamistabā, tu jau biji aizmidzis. Tas bija pirms pāris stundām. Tātad kaut kas tomēr ir noticis?

Rodžers. Protams. Es uzrāvos no miega.

Selīna. Tā tad kaut kas tevi iztraucēja? Varbūt tā biju es?

Rodžers. Varbūt.

Selīna. Piedod. Es patiešām negribēju tevi uzraut no miega. Liksim, lai Joasafs uzvāra kādu nomierinošu tēju.

Rodžers. Nevajag. Es jau tāpat viņu divreiz iztraucēju.

Selīna. Tad es pati to varētu izdarīt.

Rodžers. Nevajag.

Selīna. Tici – es to izdarīšu labprāt.

Rodžers. Es ticu. Nevajag.

Selīna. Tad varbūt kādas zāles?

Rodžers. Nē. Nevajag. Neko nevajag.

Selīna. Tu vēlies pabūt viens?

Rodžers. Jā...

Selīna. Tad ar labu nakti.

Rodžers. Selīna... Lai notiek... Es neatsakos no tējas...

Selīna. Labi, Rodžer. (*Prom.*)

11. skats

Rodžers viens.

12. skats

Pie durvīm atskan klauvējiens.

Rodžers. Jā?

Parādās Joasafs.

Joasafs. Piedodiet, kungs. Vai drīkstu traucēt?

Rodžers. Protams.

Joasafs. Mani neliek mierā tas, ko jūs teicāt par mirušajiem. Kā tas var būt, ka viņi uzdrošinās mūs traucēt...

Rodžers. Varbūt tās ir atmiņas, Joasaf... spilgtas atmiņas...

Joasafs. Ja atmiņas, tad nekas. Bet ja viņi patiešām lien ārā no kapiem un bāžas virsū dzīvajiem, tad tas tomēr ir drausmīgi...

Rodžers. Kāpēc?

Joasafs. Kā – kāpēc? Tāpēc, ka tas tā nav pieņemts, kungs. Tāpēc, ka tas ir nepieklājīgi!

Rodžers. Nedomā vairs par to, Joasaf.

Joasafs. Es mēģināšu, kungs.

Rodžers. Un guli.

Joasafs. Labi, kungs. Ar labu nakti.

Rodžers. Ar labu nakti, Joasaf.

Joasafs prom.

13. skats

Rodžers. Var jau būt, ka tās patiešām ir tikai spilgtas atmiņas... (*Pieiet pie vietas, no kuras iepriekš paņēmis kārbīņu.*) Bet ja tās būtu tikai spilgtas atmiņas, tad šeit vajadzētu stāvēt kārbīnai ar viņas matadatām... Bet tās šeit nav... Protams, var jau būt, ka es to esmu nolīcis kur citur... Bet kur?... (*Meklē.*) Pie tam es skaidri atceros, ka nekur citur neesmu to licis... Tātad tās nav vienkārši spilgtas atmiņas... Bet kas tad?

14. skats

Kāds ar kāju piedauza pie durvīm.

Rodžers. Kas tur ir?

Selīnas balss. Atver lūdzu! Manas rokas ir aizņemtas!

Rodžers ielaiž Selīnu, kurai rokās paplāte ar visu nepieciešamo tējas dzeršanai.

Selīna. Paldies. (*Klāj galdu.*)

Rodžers. Tev paldies.

Selīna. Nav par ko. Patīkamu tējas dzeršanu.

Rodžers. Vai tu man nepievienosies?

Selīna. Bet tu taču vēlējies pabūt viens?

Rodžers. Nē... Jā... Bet to es vēl pagūšu... Man nebūtu iebildumu tagad kopā ar tevi padzert tēju... Protams, ja tu neesi pārlietu nogurusi...

Selīna. Nebūt nē – es labprāt tev pievienošos. Tikai aiziešu pēc tasītes.

Rodžers. Pagaidi. Nevajag. Palūgsim, lai Joasafs to atnes.

Selīna. Es sapratu, ka tu nevēlies viņu traucēt?

Rodžers. Protams. Bet šķiet, ka arī viņam nenāk miegs.

Selīna. Kāpēc?

Rodžers. Nezinu.

Selīna. Labi. Palūgsim Joasafu. (*Pazvana.*)

15. skats

Ierodas Joasafs.

Joasafs. Jūs mani saucāt?

Selīna. Mēs vēlējāties uzzināt, kāpēc tev nenāk miegs?

Joasafs. Man?

Selīna. Tas, protams, ir joks, bet Rodžera kungs man tiešām ieminējās, ka tev šonakt nenākot miegs.

Joasafs. Nē, kundze. Es tikko kā biju aizmidzis, kad izdzirdēju jūsu zvanu.

Rodžers. Piedod, Joasaf – tā ir mana vaina.

Joasafs. Ko jūs, kungs! Tagad es patiešām sāku atcerēties, ka vienu brīdi nevarēju aizmigt, jo man uzmācās domas par tiem mirušajiem, bet tad es paklausīju jūsu ieteikumam un izmetu tos no galvas.

Selīna. Par kādiem mirušajiem?

Rodžers. Tie ir nieki, mīlā. Vai nav tiesa, Joasaf?

Joasafs. Protams, ka nieki. Ja vien viņi nenāk ārā no kapiem un nebāžas virsū dzīvajiem.

Selīna. Kā tas būtu jāsaprot, Rodžer?

Rodžers. Tikai un vienīgi kā joks. (*Joasafam.*) Kundze vēlējās kopā ar mani iedzert tēju, un šim nolūkam mums būtu nepieciešama vēl viena tasīte.

Joasafs. Protams, kungs. Es to tūlīt atnesīšu. (*Prom.*)

16. skats

Selīna. Kas šeit īsti notiek?

Rodžers. Pie visa vainīgs ir mans bezmiegs.

Selīna. Un tikai?

Rodžers. Tas nav tikai. Tas ir pietiekoši. Manuprāt, tas ir pat vairāk kā pietiekoši.

Selīna. Protams, mīļais.

Rodžers. Vai tu esi laimīga?

Selīna. Uz šo jautājumu nav grūti atbildēt, ja vien aiz tā patiesībā neslēpjas kaut kas cits?...

Rodžers. Es tevi saprotu. Mana uzvedība šonakt var izraisīt visdažādākās aizdomas...

Selīna. Piemēram – kādas?

Rodžers. To man pienāktos pavaicāt tev.

Selīna. Vai tavs iepriekšējais jautājums lai paliek neatbildēts?

Rodžers. Kā tu vēlies?

Selīna. Jā – es esmu laimīga.

17. skats

Ienāk Joasafs ar tasīti.

Joasafs. Lūdzu, kundze – te būs vēl viena tasīte.

Selīna. Paldies tev, Joasaf.

Joasafs. Vai tas būtu viss?

Rodžers. Pacentīsimies tevi vairs netraucēt. Ar labu nakti, Joasaf.

Joasafs. Ar labu nakti, kungs. Ar labu nakti, kundze.

Selīna. Ar labu nakti, Joasaf.

Joasafs prom.

18. skats

Rodžers un Selīna dzer tēju.

Selīna. Kāpēc tu pēkšņi ieinteresējies par manu laimi?

Rodžers. Tas nav pēkšņi. Es bieži par to domāju. Bet tikai šonakt uzdrošinājos pavaicāt.

Selīna. Vai kaut kas manā uzvedībā tev liekas aizdomīgs?

Rodžers. Nē – kāpēc?

Selīna. Tātad es nepareizi uzdevu jautājumu. Es gribu zināt – vai kaut kas liecina par to, ka es būtu nelaimīga?

Rodžers. Bet tu taču neesi nelaimīga?

Selīna. Protams. Kā jau teicu – es esmu laimīga.

Rodžers. Tad viss ir kārtībā.

Selīna. Nē, kaut kas tomēr nav kārtībā. Citādi tu par to neinteresētos.

Rodžers. Kāpēc? Vai tad reti gadās, ka cilvēks laulības dzīvē nejūtas laimīgs, kaut gan ārēji izskatās, ka viss ir kārtībā?

Selīna. Nezinu. Šī ir mana pirmā laulības dzīve.

Rodžers. Jā, protams.

Selīna. Vai Karmija bija nelaimīga?

Rodžers. Karmija? Kāpēc tu tā jautā?

Selīna. Tu pats mani uzvedināji uz šādām domām.

Rodžers. Ak tā... Es nezinu, vai Karmija bija nelaimīga... Man likās, ka viņa ir laimīga... pat ļoti...

Selīna. Vai tāpēc tu uztraucies, ka es varētu būt nelaimīga?... Karmija noindējās... Vai tā bija?

Rodžers. Jā.

Selīna. Vai varbūt tā bija nejaušība?

Rodžers. Nez vai... drīzāk jau pašnāvība... nejauši noindēties ir grūti...

Selīna. Tātad tu domā, ka viņa slepus cieta?

Rodžers. Varbūt.

Selīna. Vai tam bija kāds iemesls?... Piedod... es negribēju šo jautājumu uzdot... Tas man paspruka nejauši... Es iešu... Tiešām esmu nogurusi... Paldies par tēju... (*Pieceļas un nožāvājas.*) Ļoti nomierinoša tēja... ceru, ka arī uz tevi tā drīz iedarbosies... Ar labu nakti, Rodžer...

Rodžers. Ar labu nakti, Karmij...

Selīna paskatās uz Rodžeru un aiziet.

19. skats

Rodžers. Vai tiešām Karmija zināja, ka man ir arī Daniēla?... Mēs taču satikāmies tik reti un uzmanīgi... Visā tai laikā ne vairāk kā četras reizes... Jā – tieši četras... Varbūt nojauta... Runā, ka sievietēm esot neparasti labi attīstīta nojauta... Viņas spējot nojaust pat to, kas vispār nemaz nav noticis... Bet mums ar Daniēlu tomēr bija noticis... Kāpēc Karmija man neko neteica?... Vienkārši ņēma un noindējās... Nē, tas nevar būt... Tas ir pārāk drausmīgi, lai varētu būt patiesība...

20. skats

Pie durvīm atskan nedrošs klauvējiens.

Rodžers. Kas tur ir?

Ienāk Daniēla.

Rodžers. Daniēla?!...

Daniēla. Rodžer!... Kas noticis?...

Rodžers. Daniēla... Tu esi te?...

Daniēla. Piedod, Rodžer... Bet man pēkšņi likās, ka tu kliedz... un tad es skrēju šurp... Es biju kā bez prāta... Piedod, Rodžer... Es negribēju tevi traucēt...

Rodžers. Dieva dēļ, Daniēla!... Kā gan tu vari mani traucēt!... Es tevi meklēju, Daniēla!... Es nekad nebūtu apprecējies ar Selīnu... Bet man teica, ka tu esi aizbraukusi tālu prom... Es tevi gaidīju... Bet man teica, ka tas esot veltīgi... un tad es apprecējos...

Daniēla. Piedod, Rodžer... Es iešu...

Rodžers. Nē, Daniēla!... Pagaidi!... Tu nedrīksti tā aiziet...

Daniēla. Nevajag, Rodžer!... Šeit mums nejauši var uzskriet Selīna... Es nevēlos viņu satikt...

Rodžers. Tev taisnība... Ej!... Gaidi mani lapenē... Es tūlīt būšu! Vai tu mani gaidīsi, Daniēla?

Daniēla. Labi. Es gaidīšu. (*Prom.*)

21. skats

Rodžers pazvana, ienāk Joasafs.

Joasafs. Saucāt, kungs?

Rodžers. Joasaf... piedod, ka es atkal tevi traucēju...

Joasafs. Ko jūs, kungs – esmu priecīgs pakalpot!

Rodžers. Joasaf... Ko lai dara... tāda traka nakts... Sagatavo, lūdzu, man grozu!...

Joasafs. Vai jūs gatavojaties iet sēņot?

Rodžers. Nē, Joasaf... Ieliec šai grozā pudeli laba vīna... un vēl kaut ko... Tu jau pats labāk zināsi...

Joasafs. Protams, kungs.

Rodžers. Un vēl kas, Joasaf... par to nedrīkst uzzināt kundze... Tas viņu sāpinātu...

Joasafs. Es saprotu, kungs – viss jādara tā, kā toreiz, kad dzīva vēl bija Karmijas kundze un jūs slepus satikāties ar Daniēlu.

Rodžers. Jā, Joasaf...

Joasafs prom.

22. skats

Rodžers. Kad dzīva vēl bija Karmijas kundze... Kad Karmija bija vēl dzīva...

23. skats

*Uznāk Karmija. Rodžers stingi vēro viņas pārvietošanos.
Karmija kaut ko meklē, bet neveiksmīgi.*

Rodžers. Karmij!...

Karmija apstājas.

Rodžers. Vai tu dzirdi mani, Karmij?

Karmija. Dzirdu.

Rodžers. Karmij... vai tu esi dzīva?...

Karmija. Nē. Es esmu mirusi.

Rodžers. Vai tu ko meklē?

Karmija. Jā. Es meklēju savus auskarus. Tos, kurus tu man reiz uzdāvināji. Man bija pazudušas arī matadatas, bet tās es jau atradu.

Rodžers. Es tās biju paturējis... kā piemiņu par tevi...

Karmija. Matadatas?

Rodžers. Jā – matadatas.

Karmija. Un auskarus arī?

Rodžers. Arī auskarus.

Karmija. Atdod man tos.

Rodžers. Bet man tad no tevis nekas vairs nepaliks.

Karmija. Tev paliek atmiņas.

Rodžers. Ar to ir par maz. Atmiņas ātri izbāl, ja nav priekšmetu, kas tās vienmēr paspilgtina!

Karmija. Es lūdzu, lai tu matadatas, auskarus un gredzenu iedod man līdzī uz turieni. Un tu apsolīji.

Rodžers. Jā, es apsolīju... bet nespēju šķirties no šiem priekšmetiem, kas man tik ļoti atgādināja par tevi...

Karmija. Kur ir mani auskari?

Rodžers. Pie manis.

Karmija. Atdod man tos.

Rodžers. Karmij!... Kam tev auskari?... Tur... viņā saulē?

Karmija. Sieviete ir sieviete. Arī viņā saulē. Atdod auskarus!

Rodžers. Labi, Karmij – ņem! (*Atdod auskarus.*)

Karmija. Vēl paliek gredzens.

Rodžers. Tad to es drīkstu paturēt?

Karmija. Nē. Nedrīksti. Arī tas man vajadzīgs.

Rodžers. Apžēlojies, Karmij! Vismaz kaut ko taču atstāj man!

Karmija. Kur ir tas gredzens? Pie tevis?

Rodžers. Nē... es to pazaudēju...

Karmija. Tu melo, Rodžer. Un es gribu savu gredzenu atpakaļ. Kad es to dabūšu?

Rodžers. Pēc stundas... Nē – pēc divām!... Trim...

Karmija. Tad pēc stundas? Pēc divām? Vai pēc trim?

Rodžers. Pēc trim.

Karmija. Labi. Pēc trim stundām es ieradīšos tam pakaļ. (*Prom.*)

24. skats

Rodžers (*atslīd krēslā*). Jā... šķiet, ka ar mirušajiem joki mazi...

25. skats

Ienāk Joasafs ar grozu.

Joasafs. Lūdzu, kungs – te būs jūsu grozs.

Rodžers. Paldies tev, Joasaf... Un lai kas arī notiktu šai mājā... ne par ko nebrīnies... un ne par ko neuztraucies...

Joasafs. Es tā arī daru kungs...

Rodžers prom.

26. skats

Joasafs (*ķeras pie galda nokopšanas*). Visu citu mēs pārdzīvosim... galvenais, lai mirušie neceļas augšā no kapiem... un lai nebāžas mums virsū ar savām problēmām... (*Novācis traukus, prom.*)

2. CĒLIENS

27. skats

Turpat. Ienāk Karmija, paskatās visapkārt, tad apsēžas un gaida.

28. skats

Ienāk Daniēla.

Karmija. Vai tu atnesi man gredzenu?

Daniēla. Jā.

Karmija. Daniēla? Tā esi tu?

Daniēla. Jā. Tā esmu es.

Karmija. Es gaidu Rodžeru.

Daniēla. Rodžers guļ... Viņš ir aizmidzis.

Karmija. Kur?

Daniēla. Lapenē.

Karmija. Labi. Tad es iešu uz lapeni.

Daniēla. Tu vari to arī nedarīt.

Karmija. Kāpēc?

Daniēla. Tāpēc, ka gredzens ir pie manis.

Karmija. Vai viņš pats baidījās nākt? Viņš lūdza, lai tu man to gredzenu atdod?

Daniēla. Nē, viņš lūdza, lai es gredzenu atdodu viņam.

Karmija. Tātad gredzens bija pie tevis?

Daniēla. Kā jau teicu, tas vēl arvien ir pie manis. Šo gredzenu Rodžers man uzdāvināja.

Karmija. Kad?

Daniēla. Tad, kad viņš lūdza, lai es kļūstu par viņa sievu.

Karmija. Vai tas bija pēc manas nāves?

Daniēla. Jā.

Karmija. Tas ir ļoti izdevīgi – dāvināt svešas mantas.

Daniēla. Rodžers tevi ļoti mīlēja. Viņš, acīmredzot, vēlējās, lai man būtu kaut kas tāds, kas viņam atgādinātu par tevi.

Karmija. Viņš vēlējās, lai slepkavā kaut kas atgādina arī par upuri? Tā taču bijī tu, kas mani noindēja? Vai ne?

Daniēla. Jā.

Karmija. Man jau likās toreiz, ka tējai ir tāda neparasta garša, bet toreiz es, protams, pat nenojautu, ka tā ir inde. Es biju pārlicināta, ka tur vienkārši ir vēl kaut kas piemests klāt. Kaut kas nekaitīgs.

Daniēla. Vai tu zināji, ka es mīlu Rodžeru?

Karmija. Protams. Bet es nezināju, ka man par tavu mīlestību nāksies samaksāt ar savu dzīvību. Kāpēc tu tā darīji? Es taču jums netraucēju divreiz gadā lapenē satikties. Manis pēc jūs to būtu varējuši darīt arī biežāk. Kāda tev bija vajadzība mani nogalināt?

Daniēla. Redzi, Karmij... Viņš, protams, satikās ar mani... bet viņa mīlestība pret tevi tāpēc nebūt negāja mazumā... Man pat liekas, ka tā kļuva vēl stiprāka... Un... tas bija neilgi pirms tavas nāves... es jutu, ka viņš sāk atsalt pret mani... Tāpēc es izšķīros par šo soli...

Karmija. Labi... tam vairs nav nozīmes... kas izdarīts – izdarīts... Atdod gredzenu, un es eju.

Daniēla. Ja es tev atdošu šo gredzenu – vai tu man piedosi, Karmij?

Karmija. Jā.

Daniēla novelk no pirksta gredzenu un sniedz to Karmijai.

29. skats

Tai brīdī ienāk Rodžers un gredzens izkrīt Daniēlai no rokām.

Rodžers. Daniēla!... Karmij... *(Paceļ gredzenu.)* Ko jūs te darāt?

Karmija. Es tērzēju ar savu slepkavu.

Rodžers. Ko tas nozīmē?

Daniēla. Jā, Rodžer – es nogalināju Karmiju. Tāpēc, ka mīlēju tevi un baidījos tevi pazaudēt.

Rodžers. Daniēla!...

Karmija. Jā, Rodžer – viss bija tieši tā, kā viņa stāsta. Daniēla noindēja mani, jo uzskatīja, ka tā būs pareizāk.

Rodžers. Daniēla...

Daniēla. Tur neko vairs nevar darīt, Rodžer...

Rodžers. Cik labi būtu bijis neko nezināt... Tu esi slepkava, Daniēla... Un mans pienākums ir nodot tevi tiesai...

30. skats

Ienāk Selīna.

Selīna. Par vēlu, Rodžer. Daniēla jau ir sodīta. Es viņu nogalināju.

Rodžers zaudē samaņu. Selīna pazvana.

31. skats

Ienāk Joasafs.

Joasafs. Jūs mani saucāt? Mans Dievs! Vai kungs ir miris?

Selīna. Nē, Joasaf, tavs kungs nav miris. Atnes veikli kaut ko spēcinošu, un mēs viņu tūlīt atdzīvināsim.

Joasafs. Jā, kundze... *(Aizskrien.)*

32. skats

Visi bez Joasafa.

33. skats

Atgriežas Joasafs ar glāzi.

Joasafs. Lūdzu, kundze – tas ir rums...

Selīna. Labi, Joasaf – tu vari iet.

Joasafs. Ar labu nakti, kundze.

Selīna. Ar labu nakti, Joasaf.

Joasafs prom.

34. skats

Ar ruma palīdzību Rodžers tiek atdabūts pie samaņas.

Selīna. Vai nu tev ir labāk?

Rodžers. Var gadīties...

Daniēla. Viņš vēl ir ļoti vārgs...

Karmija. Tas drīz pāries, ja glāzē patiešām bija rums. Nevis kaut kas cits.

Selīna. Tev vajadzētu likties gultā, Rodžer.

Rodžers. Ar kuru no jums visām?

Karmija. Viņš jau joko – tas nozīmē, ka tik drīz vis nemirs.

Rodžers. Paldies par optimistisko diagnozi... Bet turpināsim saistošo sarunu... Tātad – vispirms Daniēla noindēja Karmiju, bet Selīna pēc tam nogalināja Daniēlu?

Selīna. Jā, Rodžer – jo arī es mīlēju tevi... Un nespēju pieļaut, ka tu apprecies ar savas sievas slepkavu... Tāpēc es nodūru Daniēlu... Vai tu šonakt lapenē nemanīji brūci zem viņas kreisās lāpstiņas?

Rodžers. Vai es drīkstētu palūgt vēl mazliet šo?

Karmija. Rumu?

Rodžers. Jā, ja tā to sauc.

Selīna pazvana. Ieskrien Joasafs.

Selīna. Vēl glāzīti ruma kungam, Joasaf!

Joasafs. Klausos, Selīnas kundze! (*Prom.*)

35. skats

Visi bez Joasafa.

36. skats

Atgriežas Joasafs ar ruma pudeli.

Joasafs. Es drošības dēļ atnesu visu pudeli.

Rodžers. Pateicos, Joasaf – tu esi ļoti tālredzīgs.

Joasafs. Vai nu es varu iet?

Rodžers. Jā, Joasaf – ar labu nakti.

Joasafs. Ar labu naktu, kungs. Ar labu nakti, kundzes.

Kundzes. Ar labu nakti, Joasaf!

Joasafs prom.

37. skats

Rodžers (*iebauda rumu, Selīnai*). Tātad tu negribēji, lai es precos ar savas sievas slepkavu... Tev likās patīkamāk... ja es apprecu savas mīļākās slepkavu... Visu cieņu, Selīna... Tev ir dzelzs nervi... Lai ko arī Daniēla nebūtu izdarījusi... Bet nogalināt viņu... un pēc tam vienā mierā... tā, it kā nekas nebūtu noticis... baudīt laulības dzīves laimi... Nē, Selīna... piedod, bet to es nesaprotu... Es tavā vietā jau sen būtu pakāries!...

Selīna. Tieši to es arī izdarīju, Rodžer.

Karmija. Man liekas, ka tūlīt viņš atkal noģībs.

Daniēla. Rodžer!... Tikai neģībsti, mīļais!... Ielejiet viņam vēl rumu!

Rodžers (*kad ir ieaudzījis vēl nedaudz ruma*). Ko tu teici, Selīna?

Selīna. Tūlīt pēc mūsu kāzām es pakāros. Iepriekš parūpējusies, lai tu par to neko neuzzinātu. Vai redzi šo sarkano svītru man ap kaklu? Tā ir no virves. Vai tev nelikās dīvaini, ka pēc kāzām es sāku valkāt tērpus ar paaugstinātām apkaklēm? Un to, ka es tavā klātbūtnē atteicos izģērbties, ja nebija pilnīga tumsa, tu, protams, piedēvēji mani kautrībai?

Rodžers (*zvana un kliegz*). Joasaf!... Joasaf!...

38. skats

Ieskrien Joasafs.

Joasafs. Jā, kungs!

Rodžers. Piedodiet, dārgās dāmas... Es, protams, vienmēr esmu jūs mīlējis un mīlu vēl arvien... Tomēr drošāk jūtos, ja te bez manis ir vēl kāds dzīvs cilvēks...

Selīna. Tu tā domā, Rodžer?... Cik gadus, Joasaf, tu kalpo šai namā?

Joasafs. Nu jau vairāk kā trīssimt gadus, kundze!

Selīna. Vai tev tas neliekas dīvaini, Rodžer, ka Joasafs jums kalpo jau vairāk kā trīssimt gadus?

Rodžers. Man nez kāpēc... tas līdz šim... nebija ienācis prātā...

Selīna. Tāpat kā tev nebija ienācis prātā tas, ka cilvēkam pa šo laiku būtu vajadzējis kaut nedaudz novecot...

Joasafs. Jocīgi gan, kundze... Tad jau iznāk, ka es arī esmu mironis... Bet man ir pieteikts ne par ko nebrīnīties un ne par ko neuztraukties!

Rodžers. Bet es?... Bet es pats?... Vai es vismaz esmu dzīvs?

Kundzes. Vai tas tev šķiet tik svarīgi, mīļais?

Rodžers. Jums taisnība – tas, laikam, patiešām vairs nav svarīgi...

BEIGAS